

Posudek na bakalářskou práci

Bc. Julie Tomsové

Válka jako biosociální téma v některých dílech

Edvarda Beneše a Bohumila Němce

Vedoucí: Mgr. Marco Stella

FHS UK Praha, 2009

Adeptka si ve své práci náležitého rozsahu (94 stran) a vybavené všemi formálními náležitostmi (je to už ostatně její bakalářská práce druhá) vybrala pod vedením svého školitele neobyčejně zajímavé téma: biosociálně motivované vztahování se k válce českých meziválečných a válečných autorů (Beneše, Němce, ale také Mareše, Teyrovského a Moravce). Spis slibuje, bohužel jen z části přináší, neobyčejné obohacení našich poznatků o intelektuální atmosféře naší i evropské meziválečné éry a oplývá spoustou citátů, literárních odkazů a dalších prostředků vzdělaneckého instrumentária, tradičně dokládajících erudici adeptů humanitních oborů. Při bližším ohledání tam lze bohužel nalézt celou řadu chyb, nepřesností a distorzí, jejichž seznam zde nebude vzhledem ke krátkosti časového limitu pro posouzení a skutečnost, že jsem případnost všech citací neověřoval, jejich kompletním spicilegiem, ale jen souborem těch, které ihned uhodí do očí čtenáře:

- adeptka bezmyšlenkovitě přejímá abstrózní teze rozmanitých tendenčních prací a brožurek padesátých let: *Apologetikem války a sociálním darwinistou byl například německý filosof Johann Gottlieb Fichte, který se domníval, že civilizace a pokrok ... (str.49)* – to je naprostý nesmysl: Fichte zemřel r.1814, kdy bylo Darwinovi 6 let, darwinistou, tím méně sociálním, být nemohl, popř.(o Mendelovi): *Jeho práce byla vysloveně protievoluční, i když to autor otevřeně nepřiznal. Zastával názor o stálosti stvořených druhů a změny v přírodě přičítal prostým kombinacím stabilních vlastností. Věřil v ustrnulost, nikoli v evoluci. Ačkoli Darwinovo dílo velmi dobře znal, odmítal uznat Darwinovy závěry za vědecky podložené. V jejich přijetí mu bránilo nejen vědecké, ale také náboženské přesvědčení a argumenty, což pochází z obskurních ideologických „prací“ typu Hadač, E., Hořavka, F. (1953): *Darwin a tvůrčí darwinismus* a Matoušková, B. (1959): *The beginnings of Darwinism in Bohemia**
- adeptka zjevně nezná německý jazyk (což je u historika z profese závažný hendikep, právě tak jako u historika biologie středoevropského prostoru) a cituje evidentně

německé publikace v anglických překladech, což je u doslovných citátů zavádějící (mohly by tam být stejně dobře v překladu maďarském) a zbytečné: *Hlavní strůjce této politiky Adolf Hitler v knize Hitler's Secret Book v roce 1928 o válce a boji napsal: „History itself is the presentation of the course of a people's struggle for existence..(str.34), popř. : V Německu patřil k předním stoupencům a popularizátorům evolučního modelu zoolog a biolog Ernst Haeckel, který vypracoval v té době kontroverzní teorii, tzv. recapitulation theory, o tom, jak je biologický vývoj jednotlivého organismu (ontogeneze) paralelou a shrnutím jeho evolučního vývoje celého jednoho druhu(str.31) – tak se věru u Haeckela nejmenovala...*

- citát z oponentova vlastního doslovu k Rádlovi je překroucený: *Rádl celé dějiny biologie pojímá jako „předstupně, ústící do neodarwinistické syntézy (není to tam takto explicitně uvedeno, ale její korunou se jeví v podstatě Ernst Mayr sám);(str.39) v textu platí tato věta knize Ernsta Mayra, ne Rádla – jedná se možná o bagatelu, budící ale obavy o případnosti stovek jiných citátů, jimiž se text hemží*
- P.A.Kropotkin je v textu dvakrát uveden takto a dvakrát jako Krapotkin (z různých zdrojů, z nichž druhé reflektují vyslovovanou, ne psanou podobu jména), navíc na str.61 je uveden jako sociolog, což naprosto neodpovídá pravdě – byl to důstojník a geograf, později anarchista a amatérský zoolog

Práce jako celek je zajímavá a má svá silná místa, také však místa slabá a šitá „horkou jehlou“, doporučuji ji k obhajobě přijmout a udělit jí známku „velmi dobře“.

V Praze, 6.10.2009

Prof.RNDr.Stanislav Komárek, Dr.